

вказівки на наявність саме у цієї особи відповідних повноважень. Закон не дарма приділяє увагу і визначенню підсудності для розгляду справи по суті і роботі автоматизованої системи документообігу суду – адже саме ці інститути суть максимально ефективні чинники запобігання незаконного впливу на суд. За таких обставин виходячи з духу закону слід дійти висновку про необхідність іншого підходу для вирішення цієї проблеми – більш правильне тлумачення наступне: жоден слідчий суддя на законних підставах не повноважний розглядати питання щодо відводів під час досудового розслідування, скарги на рішення, дії чи бездіяльність слідчого або прокурора та клопотання слідчого та прокурора про обшук.

На підсумок можна висловити сподівання, що зазначена обставина дійсно є і теоретичною і практичною проблемою, яка потребує негайного вирішення у вигляді змін в чинне законодавство.

ЛІТЕРАТУРА

1. Європейський вибір. Концептуальні засади стратегії економічного та соціального розвитку України на 2002-2011 роки. Послання Президента України до Верховної Ради України // Урядовий кур'єр. – 2002. – № 100.
2. Науково-практичний коментар до Кримінального Кодексу України: Особлива частина / [П.П. Андрушко, Т.М. Арсенюк, О.Г. Атаманюк, О.Ф. Бантишев та ін.]; ред.: М.О. Потебенько, В.Г. Гончаренко; Ін-т Ген. прокуратури України, Укр. інформ.-прав. центр. – К.: Форум, 2001. – Т. 2. – 942 с.
3. Конституція України: науково-практичний коментар / [В.Б. Авер'янов, О.В. Батанов, Ю.В. Баулін, Ю.П. Битяк та ін.]; Акад. прав. наук України. – Х.: Право; К.: Видавн. Дім «Ін Юре», 2003. – 806 с.
4. Кримінальний процесуальний Кодекс України від 13 квітня 2012 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651%D0%B3-17>;
5. Горшенев В.М. Контроль как правовая форма деятельности / В.М. Горшенев, И.Б. Шахов. – М.: Юрид. лит, 1987. – 175 с.
6. Строгович М.С. Демократические основы советского социалистического правосудия / Строгович М.С. – М.: Юрид. Лит, 1965. – 59 с.
7. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 07 липня 2010 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2453-17/page>

УДК 343.787.7

ОСОБЛИВОСТІ ТАКТИКИ ПРОВЕДЕННЯ ДОПИТІВ ПРИ РОЗСЛІДУВАННІ ЗЛОЧИНІВ, СКОЄНИХ НА РЕЛІГІЙНОМУ ҐРУНТІ

Клюс В.В., к.ю.н., доцент

Донецький юридичний інститут МВС України

Автор статті зосереджує увагу на розслідуванні злочинів, скоєних на релігійному ґрунті. Серед ефективних засобів отримання доказів про вчинення злочинів, скоєних на релігійному ґрунті особливе місце посідає допит, що дозволяє одержати найбільш повне уявлення про вчинений злочин. І сьогодні правоохоронні органи зіштовхуються з кількістю правопорушень, які вчинені організованими злочинними угрупованнями, злочинними організаціями на релігійному ґрунті.

Ключові слова: тактика проведення допитів, радикально-релігійні організації, екстремістська діяльність, організоване злочинне угруповання, злочинна організація.

Клюс В.В. ОСОБЕННОСТИ ТАКТИКИ ПРОВЕДЕНИЯ ДОПРОСОВ ПРИ РАССЛЕДОВАНИИ ПРЕСТУПЛЕНИЙ, СОВЕРШЕННЫХ НА РЕЛИГИОЗНОЙ ПОЧВЕ / Донецкий юридический институт МВД Украины, Украина

Автор статті концентрує увагу на дослідженні злочинів, скоєних на релігійній ґрунті. Серед ефективних засобів одержання доказів про скоєння злочинів на релігійній ґрунті особливе місце займає допит, що дозволяє одержати найбільш повне представлення про скоєння злочинів. І сьогодні правоохоронні органи стикаються з кількістю правопорушень, скоєних організованими злочинними групами, злочинними організаціями, на релігійній ґрунті.

Ключові слова: тактика допиту, радикально-релігійні організації, екстремістська діяльність, організоване злочинне формування, злочинна організація.

Klyus V.V. FEATURES OF TACTIC OF LEADTHROUGH OF INTERROGATIONS AT INVESTIGATION OF CRIMES, ACCOMPLISHED ON RELIGIOUS SOIL / Donetsk legal institute of MVS of Ukraine, Ukraine

The author of the article concentrates attention on investigation of crimes, accomplished on religious soil. Among effective facilities of receipt of proofs about committing crime, accomplished on religious soil the special place is occupied by an interrogation, that allows to get the most complete picture of perfect crime.

The specific of interrogations at consideration of criminal realizations about crimes in industry of religious activity in a greater degree consists in that among persons, participating to the crime or by other method related to the investigated event, persons which have the special theological, legal, technical education or other professional preparation appear in most cases.

During interrogations an investigator more frequent all it will be to run into specific terminology (by a professional slang) which is used by most interrogated. Unfortunately, most workers of law enforcement authorities do not have a necessary experience and level of knowledges in this area which is sometimes represented on quality of interrogation. If an investigator not enough is well oriented in the special religious questions, he must, proceeding to investigation of crimes in industry of religious sphere, fill this blank.

The results of analysis of materials of practice allow to draw conclusion that the interrogated persons in matters about crimes, accomplished on religious soil, form five large groups, namely:

- persons which are participants religiously extremist the organized criminal groupments;
- persons, which are included in the organized criminal groupments with international and mizhregional' nimi copulas, which are formed on ethnic principle and operate on religious soil;
- persons which are the members of totalitarian sects;
- persons which enter to to religiously political parties;
- persons which commit crime independently and under act of religious factors.

Today, there is a necessity of creation in educational establishments of MVS of Ukraine of the specialized courses from preparation of specialists for counteraction crimes, perfect destructive religious sects and religiously political, by extremist criminal groups, organized criminal groupments which have transnational character and commit crime on religious soil. Also, a necessity is see creation of the specialized management in MVS, which was engaged in the above enumerated directions of activity.

It is in addition, expedient proyti studies with the purpose of capture the special courses public prosecutors, consequence judges, judges, for efficiency of establishment of truth in criminal realization.

Key words: tactic of leadthrough of interrogations, radically religious organizations, extremist activity, a criminal groupment, criminal organization, is organized.

Формування деструктивних релігійних сект та релігійно-політичних, екстремістських злочинних груп на території України та їхній розвиток відбувається при сприятливих умовах і факторах, які склалися на сьогодні, а саме: кращі та необмежені можливості щодо їхньої діяльності, також використання чинного законодавства, що не заборонено, значить дозволено; високий ступінь захищеності від проникнення до їхнього середовища неспоріднених за релігійними ознаками осіб; вміння легко адаптуватися в соціальному середовищі; мобільність; наявність транснаціональних зв'язків із релігійними організаціями (сектами) і культурами деструктивного та екстремістського спрямування; відсутність досвіду у правоохоронних органах щодо протидії псевдорелігійним та релігійним організаціям (сектам) і культурам деструктивного та екстремістського спрямування; існування в суспільстві, так званого, "релігійного вакууму", який дозволяє релігійним злочинним групам здійснювати свою протиправну діяльність у більшому діапазоні. Все це створює перепони оперативним та слідчим підрозділам швидко реагувати на зміни в оперативній обстановці.

Активність екстремістських та релігійних злочинних формувань виявляється у досить широкому спектрі протиправних діянь - від крадіжок, шахрайств і вбивств до контрабанди стратегічно важливих сировинних товарів і вчинення злочинів у кредитно-фінансовій сфері. Крім того, зазначені злочинні спільноти здійснюють і ряд інших передбачених Кримінальним кодексом України протиправних діянь: вимагання, незаконний обіг наркотиків, зброї, боєприпасів, вибухових речовин і пристроїв, викрадення людей з метою одержання викупу тощо.

Теоретичний огляд стану вивчення проблеми боротьби із зазначеними злочинами зроблено в наукових працях вітчизняних та зарубіжних учених: В.С. Абраменкова, В.П. Бахіна, Р.С. Белкіна, О.Ф. Долженкова, Г.Г. Зуйкова, Г.В. Костильова, М.М. Кітаєва, Г.А. Матусовського, О.В. Старкова, М.В. Салтєвського, А.І. Хвиля-Олінтера, В.Ю. Шепітка, А.О. Шульги.

Слід зазначити, що значущість виконаного дослідження визначається, насамперед, його спрямованістю на удосконалення заходів протидії злочинам, скоєних на релігійному ґрунті, на основі широкого використання можливостей слідчих та оперативних підрозділів правоохоронних органів та оптимізації їх взаємодії.

Серед ефективних засобів отримання доказів про вчинення злочинів деструктивними релігійними сектами особливе місце займає допит, що дозволяє одержати найбільш повне уявлення про вчинений злочин. Під час розслідування ритуальних убивств слідчому протистоять люди, які через свою фанатичну або релігійну заангажованість не бажають говорити правду або взагалі давати показання [1, 179-274].

Згідно гл.20 КПК України до слідчих (розшукових) дій відноситься ст.224 КПК України – допит, основними тактичними задачами допиту при розслідуванні даної категорії кримінальних проваджень є:

- виявлення елементів складу злочину;
- встановлення обставин, місця і часу вчинення дій, що мають значення в справі, способу й мотивів його вчинення та супровідних обставин, ознак зовнішності осіб, що брали участь у ньому;
- визначення предмета злочинного зазіхання;
- визначення розміру заподіяного збитку;
- встановлення інших свідків і осіб, причетних до вчинення злочину [2, 97].

При розгляді зазначеної категорії до першочергових слідчих (розшукових) дій належать допит потерпілих і свідків. Термінове його проведення дозволяє своєчасно отримати дані про особу, яка, можливо, причетна до вчиненого злочину, і по „гарячих слідах” організувати її затримання, попередивши можливий у подальшому негативний вплив на її поведінку на досудовому слідстві з боку зацікавлених у результатах кримінального провадження осіб (підозрюваного, його родичів тощо).

І навпаки, зволікання з допитом потерпілого, що іноді має місце на практиці, взагалі може не дати належного ефекту. Допит – відповідальна і складна слідча (розшукова) дія. Під час розслідування злочинів у релігійній сфері, крім матеріальних, велике значення мають ідеальні сліди – відомості, відображені в пам’яті окремих осіб. Не випадково І.М. Якімов називав допит мистецтвом: таке велике значення для успіху допиту мають особистісні якості допитуваного [3, 305]. Саме допит є показником рівня професіоналізму слідчого [4, 63]. Уміло підготовлений і тактично правильно проведений допит має велике значення хоча б тому, що, по-перше, свідчення людей у більшості випадків пов’язані між собою і дають змогу відтворити цілісну, логічно пов’язану систему доказів у кримінальному провадженні, по-друге, пояснюють і закріплюють інші докази, головним чином, документи, якими слідчий володіє вже на початку досудового розслідування.

При підготовці до проведення допиту свідка слідчий повинен визначити:

- 1) час проведення допиту;
- 2) місце проведення допиту;
- 3) спосіб виклику на допит;
- 4) спосіб повідомлення про проведення допиту зацікавлених осіб;
- 5) необхідність застосування аудіо чи відеозапису та потребу залучення у зв’язку з цим спеціаліста. Рішення про фіксацію допиту технічними засобами приймає особа, яка буде його проводити (ст.107 КПК).

Специфіка допитів при розгляді кримінальних проваджень про злочини у галузі релігійної діяльності більшою мірою полягає у тому, що серед осіб, причетних до злочину або іншим способом пов'язаних із розслідуваною подією, у більшості випадків фігурують особи, які мають спеціальну богословську, юридичну, технічну освіту або іншу професійну підготовку [5, 16]. Ці особи найчастіше мають досвід роботи в релігійних і релігійно-політичних структурах, знають усі особливості релігійної сфери. Такі допитувані відразу ж визначають непідготовленість слідчого, його невпевненість і „плавання” у фактичних даних, використовуючи всі ці „слабини” у власних інтересах.

Під час допитів слідчому найчастіше доводиться зіштовхуватися зі специфічною термінологією (професійним сленгом), якою користується більшість допитуваних. На жаль, більшість практичних працівників не мають необхідного досвіду й рівня знань у цій області, що іноді відображається на якості допиту. Утрата „нитки бесіди” у зв'язку з використанням незнайомих термінів може призвести до того, що слідчий вчасно не зорієнтується в ситуації, не поставить уточнююче запитання, не зафіксує (пропустить, недооцінить) цікаву інформацію, яку, можливо, не бажаючи того, буде давати допитуваний.

Метою допитів, особливо на початковому етапі розслідування, є з'ясування загальної картини події, яка мала місце. Якщо слідчий недостатньо добре орієнтується в спеціальних релігійних питаннях, йому необхідно, приступаючи до розслідування злочинів у галузі релігійної сфери, заповнити цю прогалину. Відповідна підготовка може включати ознайомлення зі спеціальною літературою (підручниками, посібниками, методичними рекомендаціями, нормативними документами); використання допомоги фахівців релігійного профілю шляхом одержання від них різних довідкових відомостей, спільного аналізу документації або особистої участі фахівця у допиті; поповнення знань за результатами інших допитів тощо.

Результати аналізу матеріалів практики дозволяють зробити висновок про те, що допитувані особи у справах про злочини, скоєних на релігійному ґрунті, утворюють п'ять великих груп, а саме:

- особи, що є учасниками релігійно-екстремістських організованих злочинних угруповань;
- особи, що входять у організовані злочинні угруповання з міжнародними та міжрегіональними зв'язками, які сформовані за етнічним принципом та діють на релігійному ґрунті;
- особи, що є членами тоталітарних сект;
- особи, що входять до релігійно-політичних партій;
- особи, які вчиняють злочини самостійно та під впливом релігійних факторів.

Безперечно, що допит є найбільш поширеним способом отримання доказів. Окремі вчені-криміналісти загальні тактичні завдання допиту поділяють на три групи:

- 1) пізнавальні, що пов'язані з встановленням обставин події;
- 2) управлінські, які сприяють встановленню ефективної взаємодії процесуальної особи з іншими учасниками процесу шляхом формування психологічного контакту;
- 3) організаційно-технічні, які забезпечують зовнішні умови для якісного проведення слідчої дії та фіксації її результатів [6].

В залежності від підстав класифікації в криміналістиці виокремлюють такі види допиту:

- за суб'єктом проведення слідчої (розшукової) дії: співробітник (працівник) уповноваженого оперативного підрозділу, слідчий, прокурор, суддя чи суд;
- за складом учасників слідчої дії: допит, що провадиться за участю прокурора, начальника слідчого відділу, захисника, батьків чи законних представників, педагога, перекладача, спеціаліста, експерта;
- за процесуальним станом особи, яку допитують: допит свідка, потерпілого, підозрюваного, обвинуваченого, експерта;
- за віком особи, яку допитують: допит малолітнього, неповнолітнього, дорослої особи;

- за послідовністю проведення слідчої дії: допит первинний, повторний, додатковий;
- за місцем проведення: допит на місці події, у кабінеті слідчого (у судовому засіданні), за місцем роботи чи проживання особи, яку допитують, у лікарняному закладі [6].

Відповідно до ст.41 КПК оперативні підрозділи органів внутрішніх справ, здійснюють слідчі (розшукові) дії в кримінальному провадженні за письмовим дорученням слідчого, прокурора. Під час виконання доручення про проведення слідчої (розшукової) дії – допиту співробітник оперативного підрозділу користується повноваженнями слідчого.

Окремо, визначимо, що, на сьогодні, крім класичної форми проведення допиту, доцільним є проведення допиту у режимі відеоконференції відповідно до ст.232 КПК. Під час кримінального провадження це надасть змогу допитати як найбільшу кількість свідків, що сприятиме більш ефективному розслідуванню зазначених фактів. До того ж, серед таких свідків у перспективі можливо виявити потенційних підозрюваних у вчиненні аналогічних злочинів.

Для успішного проведення допиту слідчому необхідно чітко уявляти, яку інформацію й за допомогою яких прийомів і засобів він має намір отримати від допитуваної особи. Слід зауважити, що допит не може тривати більше 8 годин на день. Слід також передбачати перерви через кожні 2 години його проведення. Для з'ясування причин розбіжностей у показаннях, слідчий має право провести одночасний допит двох чи більше вже допитаних осіб. Тому основними вимогами для прийняття рішення про проведення цієї слідчо- (розшукової) дії є: 1) попередній допит особи; 2) наявність розбіжностей з показаннями інших допитаних осіб. Потрібно розуміти, що під час проведення допиту слідчому протистоять люди, які через свою фанатичність або релігійну направленість не будуть давати правдиву інформацію, важко буде досягнути кінцевої мети допиту. Особа, яка буде проводити слідчо- (розшукову) дію має бути обізнана в ідеології релігійно-політичних, радикально-екстремістських, та інших формувань, які будуть своєю ідеологією на релігійному фундаменті.

Готуючись до проведення допиту декількох осіб слідчий повинен:

- належним чином повідомити повістками осіб, що будуть допитуватися, про час і місце проведення слідчо- (розшукової) дії та повідомленнями осіб, які не обов'язково повинні бути присутні;
- враховуючи процесуальний статус допитуваних осіб, повідомити про проведення слідчо- (розшукової) дії також тих осіб, участь яких під час її проведення є обов'язковою (захисників, представників, законних представників, перекладача, педагога, психолога);
- визначити необхідність застосування аудіо- чи відеозапису та потребу залучення у зв'язку з цим спеціаліста. Рішення про фіксацію допиту декількох осіб технічними засобами приймає особа, яка буде його проводити (ст.107 КПК).

При проведенні допиту декількох осіб слідчий повинен організувати нейтралізацію негативних чинників, що ускладнюють проведення допиту під час розслідування:

- максимальне використання можливостей оперативного забезпечення допиту з метою отримання доказів щодо злочинних зв'язків свідків і підозрюваних з іншими членами псевдорелігійних та релігійних організацій (сект) і культів деструктивного та екстремістського спрямування;
- вживання заходів щодо забезпечення захисту потерпілих і свідків, а також їх родичів від можливого посягання з боку членів секти;
- попереднє складання плану допиту з урахуванням можливої зміни обстановки на допиті, підготовка до використання можливої зміни обстановки на допиті, підготовка до використання під час допиту тих доказів, які можуть спростувати неправдиві свідчення підозрюваного;
- використання чинника раптовості під час постановки питань допитуваній особі;
- технічне супроводження кожного допиту членів секти;
- розпізнавання змісту сектантського діалекту, яким можуть користуватися під час допиту сектанти-співучасники злочину.

Під час розслідування злочинів, скоєних на релігійному ґрунті поряд із слідчими (розшуковими) діями важливе значення набувають організаційні та негласні слідчі (розшукові) дії. За джерелами регламентації організаційні заходи можна поділити на: процесуальні, регламентовані відомчими нормативними актами; непередбачені нормативними актами, але такі, які широко використовуються на практиці [7, 26].

Оперативно-розшукові заходи проводяться до початку кримінального провадження на підставі відповідного законодавства, а після початку кримінального провадження проводяться негласні слідчі (розшукові) дії – у межах процесуального розслідування і оперативно-розшукового супроводження досудового слідства.

Більшість недоліків при розслідуванні кримінальних проваджень у злочинах на релігійному ґрунті пов'язані із суттєвою неповнотою та стратегічними помилками в організації розслідування.

Слідчі помилки проявляються як на рівні організації розслідування в цілому, так і на рівні організації й тактики проведення окремих гласних та негласних слідчих (розшукових) дій або їх комплексів.

Ураховуючи зазначене вище, вважаємо, що саме на подолання негативних наслідків розслідування шляхом попередження слідчих помилок і протидії розслідуванню, на законне, цілеспрямоване й ефективне розслідування злочинів цієї групи розраховані організаційні правила, тактичні прийоми й методичні рекомендації, які можна запропонувати, розглянувши проблеми проведення окремих гласних та негласних слідчих (розшукових) дій.

Під час роботи зі свідками по кримінальним провадженням досліджуваної групи слідчий, як правило, зіштовхується з великою кількістю труднощів і проблемних ситуацій, таких як: встановлення і виклик осіб, яких необхідно допитати як свідків; подолання негативного ставлення до допиту в зв'язку з протидією встановлення істини в кримінальному провадженні особами, навіть безпосередньо не причетними до злочину, але які допустили якісь інші порушення; подолання небажання контактувати зі слідчим у результаті матеріальної, службової та іншої залежності від обвинувачуваних, інших зацікавлених осіб; подолання неприязного відношення більшості свідків до слідчих органів, небажання брати участь у слідчих діях, у судочинстві; подолання негативного впливу, який раніше мав місце з боку оперативних працівників тощо.

Виходячи із зазначеного вище, вважаємо, що повне кваліфіковане розслідування злочинів, скоєних на релігійному ґрунті, неможливе без спеціальних знань в релігійній сфері, отже, є необхідність створення в навчальних закладах МВС України спеціалізованих курсів з підготовки спеціалістів для протидії злочинам, вчинених деструктивними релігійними сектами та релігійно-політичними, екстремістськими злочинними групами, організованими злочинними угрупованнями, які мають транснаціональний характер та скоюють злочини на релігійному ґрунті. Також, необхідним вбачається створення спеціалізованого управління у МВС, яке займалося вище переліченими напрямками діяльності. Крім того, співробітникам прокуратури, слідчим суддям, суддям доцільно пройти навчання з метою опанування: релігієзнавства, кримінології, психологічних а також богословських курсів для ефективності встановлення істини у кримінальному провадженні.

ЛІТЕРАТУРА

1. Шульга А.О. Основи методики розслідування вбивств на замовлення та вбивств, учинених під час здійснення релігійних ритуалів: монографія / А.О. Шульга, О.В. Одерій. – Донецьк: ДЮІ ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2011. – 326 с.
2. Криминалистика: учебник / отв. ред. Н.П. Яблоков. – М.: Юристъ, 2001. – 728 с.
3. Якимов И.Н. Криминалистика: руководство по уголовной технике и тактике / И.Н. Якимов. – М.: НКВД РСФСР, 1925. – 415 с.
4. Усманов У.А. Справочник следователя / У.А. Усманов. – М.: ПРИОР, 2000. – 256 с.
5. Яблоков Н.П. Основы методики расследования финансовых преступлений // Вестн. Моск. ун-та. – Серия 11. – Право. – 1999. – № 2. – С. 16.

6. Гора І.В. Криміналістика: посіб. [для підготов, до іспитів] / І.В. Гора, А.В. Іщенко, В.А. Колесник. – 2-е вид., допов. та переробл. – К.: Вид. Паливода А.В., 2004. – 223 с.
7. Гутерман М.П. Организационные мероприятия следователя в процессе расследования преступлений (уголовно-процессуальное и криминалистическое исследование): автореф. дис. на здобуття наук. ступ. канд. юрид. наук: спец. 12.00.09 «Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність» / М.П. Гутерман. – М.: Академия МВД СССР, 1980. – 26 с.
8. Клюс В.В. Проблеми протидії умисним вбивствам вчинених на релігійному ґрунті / В.В. Клюс // Правова система: сучасні проблеми та перспективи розвитку: матеріали конференції. VII Всеукраїнської науково-практичної конференції (22 жовтня 2010 р.) / відп. ред. О.М. Барно. – Кіровоград: Видавництво КІРоЛ “Україна”, 2010. – С. 17-23.
9. Бахин В.П. Допрос: лекція / В.П. Бахин. – К.: КГУ, 1999. – 40 с.
10. Подголин Е.Е. Тактика следственных действий: учебно-практическое пособие. – К.: Правник, 1997. – 71 с.

УДК 351.749: 343.451 (100)

ПИТАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СПЕЦІАЛЬНИХ ПІДРОЗДІЛІВ ПО БОРОТБІ З ІНТЕРНЕТ-ШАХРАЙСТВОМ У ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ

Сабадаш В.П., к.ю.н., доцент

Запорізький національний університет

У статті розглядаються актуальні питання створення та функціонування спеціальних підрозділів по боротьбі із інтернет-шахрайством у зарубіжних країнах задля запозичення накопиченого досвіду в діяльності правоохоронних органів України.

Ключові слова: інтернет-шахрайство, боротьба, спеціальні підрозділи, розслідування, злочин, кіберзлочинність, інформаційні технології.

Sabadash V.P. ВОПРОСЫ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ СПЕЦИАЛЬНЫХ ПОДРАЗДЕЛЕНИЙ ПО БОРЬБЕ С ИНТЕРНЕТ-МОШЕННИЧЕСТВОМ В ЗАРУБЕЖНЫХ СТРАНАХ / Запорожский национальный университет, Украина

В статье рассматриваются актуальные вопросы создания и функционирования специальных подразделений по борьбе с интернет-мошенничеством в зарубежных странах для дальнейшего заимствования накопленного опыта в деятельности правоохранительных органов Украины.

Ключевые слова: интернет-мошенничество, борьба, специальные подразделения, расследование, преступление, киберпреступность, информационные технологии

Sabadash V.P. ISSUES OF SPECIAL UNITS TO COMBAT INTERNET FRAUD IN FOREIGN COUNTRIES / Zaporizhzhyy national university, Ukraine

The article deals with current issues of creation and functioning of special units to combat Internet fraud in foreign countries for further borrowing of experience in the law enforcement bodies of Ukraine.

It is stated that in the world today is the creation of special organizations involved in various aspects of the fight against Internet fraud, which can be roughly divided into three groups:

- 1) state special organization, responsibilities which include the issues of combating crime in the sphere of high technologies;
- 2) non-state interagency organizations that are engaged in registration of complaints of criminal activities online orientation;
- 3) special organizations and departments that are created within the framework of international or interstate institutions.

So, the first group of special organizations include the organization and management created by the state as part of the central government: Ministries, agencies, security services etc.

The second group of special organizations and expert groups involved in the study of computer incidents, and registering complaints against the criminal actions of Internet-oriented, acting as intermediaries between users